

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2023 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Przybylska
Protokolant:	Sandra Conrad

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2023 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa E. N., D. N., I. N.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o naprawienie szkody

1. zasądza od pozwanej na rzecz powodów D. N. i E. N. kwotę 296 227,63 (dwieście dziewięćdziesiąt sześć tysięcy dwieście dwadzieścia siedem i 63/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 241 934,46 (dwieście czterdzieści jeden tysięcy dziewięćset trzydzieści cztery i 46/100) złotych od 27 października 2021 roku do 9 marca 2023 roku

- 296 227,63 (dwieście dziewięćdziesiąt sześć tysięcy dwieście dwadzieścia siedem i 63/100) złotych od 10 marca 2023 roku do dnia zapłaty

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki I. N. kwotę 296 227,63 (dwieście dziewięćdziesiąt sześć tysięcy dwieście dwadzieścia siedem i 63/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 241 934,46 (dwieście czterdzieści jeden tysięcy dziewięćset trzydzieści cztery i 46/100) złotych od 27 października 2021 roku do 9 marca 2023 roku

- 296 227,63 (dwieście dziewięćdziesiąt sześć tysięcy dwieście dwadzieścia siedem i 63/100) złotych od 10 marca 2023 roku do dnia zapłaty

3. zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 10 800 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu

4. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 35 264,19 (trzydzieści pięć tysięcy dwieście sześćdziesiąt cztery i 19/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych

SSO Barbara Przybylska

UZASADNIENIE

Powodowie D. N., E. N. i I. N. ostatecznie wnieśli o zasądzenie od pozwanej (...) SA w K. na rzecz powodów D. N. i E. N. solidarnie 296 227,63zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 241 934,46zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia modyfikacji żądania oraz od kwoty 296 227,63zł od dnia następującego po modyfikacji oraz tych samych kwot na rzecz I. N..

W uzasadnieniu podali, że na nieruchomości stanowiącej współwłasność powodów w związku z ruchem zakładu górniczego pozwanej wystąpiły szkody w postaci pochyłeń budynku mieszkalnego i ogrodzenia, pęknięcia ścian i płyty stropowej oraz spękania i deformacje posadzek budynku gospodarczego. Wniosek z 21 grudnia 2020r/ nie odniósł skutku.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu zarzucając, że pozwana nie dała podstaw do wytoczenia powództwa, gdyż do ugody nie doszło z powodu braku inicjatywy powodów. Ponadto zarzuciła niewykazanie wysokości szkody i związku przyczynowego pomiędzy eksploatacją a powstaniem szkód.

Sąd ustalił:

Powodowie są współwłaścicielami nieruchomości położonej w R. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym oraz gospodarczym i ogrodzonej. Udziały powodów D. i E. N. we wspólności majątkowej i powódki I. N. wynoszą po 1/2 (odpis KW k. 6 i nast.).

Nieruchomość powodów podlegała wpływom górniczym eksploatacji prowadzonej przez zakład górniczy pozwanej (bezsporne).

Na skutek eksploatacji w budynku mieszkalnym wystąpiło wychylenie na poziomie 29,32‰ oraz zarysowania do 1,2 mm. Przywrócenie do stanu poprzedniego wymaga rektyfikacji oraz napraw zarysowań. Koszt prac rektyfikacyjnych wraz z robotami towarzyszącymi wynosi 627 160,78 zł brutto, podczas gdy wartość techniczna budynku – 527 681,16 zł brutto.

W budynku gospodarczym wystąpiło wychylenie na poziomie 23,12‰ oraz zarysowania do 3 mm. Naprawa szkody winna polegać na jego rektyfikacji z pracami towarzyszącymi, której koszt średni wynosi 329 605,84 zł brutto. Wartość odtworzeniowa budynku z uwzględnieniem naturalnego zużycia wynosi 50 038,82 zł brutto.

Także w ogrodzeniu wystąpiły wychylenia, konieczne są zatem prace polegające na pionowaniu ogrodzenia z rozebraniem przeseł i słupków, skuciu muru i podstaw pod słupy, ich odtworzenie, montaż i utylizację odpadów. Koszt tych napraw wynosi 14 735,29 zł brutto i nie przekracza wartości odtworzeniowej, wynoszącej 16 031,85zł brutto.

Szkody w tych obiektach są szkodami powstałymi w wyniku eksploatacji górniczej, nie ma podstaw do uznania, by do ich powstania przyczyniły się czynniki pozagórnicze.

(opinia biegłego T. G. k.98-308).

Pismem z 20.12.2020r. powodowie wystąpili do pozwanej o zawarcie ugody, dołączając opinię budowlaną i kosztorysy. Pozwana pismem z 14.01.2021r. zwróciła się o kontakt telefoniczny celem ustalenia dalszego trybu postępowania. (korespondencja k. 9 i 68). Strony nie podjęły dalszych działań w celu zawarcia ugody.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, przede wszystkim opinii biegłego ds. budownictwa T. G., która to opinia nie była w żadnym stopniu kwestionowana.

Sąd zważył:

Stan faktyczny przedmiotowej sprawy był co do zasady bezsporny, a strona pozwana podnosiła jedynie zarzut przedwczesności powództwa oraz kwestionowała wysokość odszkodowania.

Podstawę żądania stanowi art. 144 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku – Prawo geologiczne i górnicze (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 613 ze zm.).

Zgodnie z art. 144 ust. 1 cytowanej ustawy, właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Zgodnie natomiast z art. 145, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Podstawę odpowiedzialności przedsiębiorcy górniczego za szkody spowodowane ruchem zakładu górniczego stanowi przepis art. 435 § 1 k.c., który przewiduje odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Zatem przedsiębiorca górniczy odpowiada za szkody spowodowane ruchem zakładu w każdym przypadku, w którym nie zachodzi jedna z powyższych przesłanek wyłączających jego odpowiedzialność.

Aby przyjąć odpowiedzialność pozwanej na podstawie Prawa geologicznego i górniczego za szkody górnicze, należy wykazać istnienie związku przyczynowego pomiędzy działaniem zakładu górniczego i szkodą, co potwierdziła złożona w sprawie opinia biegłego sądowego. Pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności w tym zakresie.

Nie była także kwestionowana przez żadną ze stron metodyka kosztorysowania prac koniecznych do naprawienia szkody i ostateczne wnioski opinii.

Zgodnie z art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

W przedmiotowej sprawie samo porównanie kosztów naprawy budynku mieszkalnego i gospodarczego z ich wartością techniczną wskazuje na nieopłacalność ekonomiczną napraw, a zatem roszczenie powodów sprowadza się do świadczenia pieniężnego, którego górną (i uzasadnioną w niniejszej sprawie) granicę stanowi wartość techniczna budynków. Odmienne natomiast przedstawia się to w odniesieniu do ogrodzenia, którego naprawa jest możliwa i nie wygeneruje nieuzasadnionych kosztów.

Brak było też jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia zarzutu strony pozwanej odnośnie przedwczesności powództwa i niewyczerpania procedury ugodowej, wskazanej w art. 151 ust. 1 p.g.g. Jak wynika z materiału dowodowego, powodowie występowali wobec strony pozwanej z roszczenia odszkodowawczymi, dołączając szczegółową dokumentację. Pozwana poprzestała na podaniu numerów do kontaktu, nie podjęła jednak żadnych czynności, chociażby analizy załączonych kosztorysów, termin ustawowy upłynął bezskutecznie, co otworzyło powodom drogę do sądowego dochodzenia roszczeń. Podkreślić należy, że pozwana pomimo podniesionego zarzutu przedwczesności ani przed, ani w toku procesu nie tylko podjęła żadnych kroków dla ugodowego załatwienia sprawy, ale domagała się oddalenia powództwa w całości nawet po uzyskaniu jednoznacznych (niekwestionowanych) wniosków opinii. W tej sytuacji zastosowanie art. 101 kpc byłoby oczywiście niezasadne.

Konkludując powyższe rozważania, Sąd, na podstawie art. 435 § 1 k.c. w zw. z art. 144 ust. 1 p.g.g., w punkcie pierwszym wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powodów odszkodowania uwzględniające udziały powodów w przedmiotowej nieruchomości. zgodnie z żądaniem. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 kc zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od kwot żądanych przed rozszerzeniem powództwa – od dnia następnego po jego doręczeniu

(doreczono 26.10.2021r. – k. 76), a w części rozszerzonej – od daty następującej po doręczeniu w dniu 9.03.2022r. (k. 327) pozwanej zmodyfikowanego żądania.

Sąd orzekł o kosztach na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając na rzecz powodów solidarnie koszty zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, mając na uwadze, że z punktu widzenia przedmiotu sprawy i toku postępowania fakt współuczestnictwa powodów nie wpływał na zwiększenie nakładu pracy pełnomocnika.

Na zasadzie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe (tj. opłata od pozwu 29 623 zł oraz 5641,19 zł niepokryte zaliczkami koszty opinii), których powodowie nie mieli obowiązku uiścić

.